

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/91/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711215777
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8711215777.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanej: Ing. V. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, Q., t. č. bytom XX U. G., I., W. W. M., o zaplatenie 954,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 17C/224/2011-44 zo dňa 15.06.2012 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 17C/224/2011-69 zo dňa 13.02.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1. stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 17C/224/2011-69 zo dňa 13.02.2013 v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 405,38 eur a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 459,59 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 449,92 eur od 13.10.2010 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Dopĺňacím rozsudkom č. k. 17C/224/2011-69 zo dňa 13.02.2013 žalobu o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 405,38 eur zamietol.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §§ 3 ods. 1; 37 ods. 1; 52 ods. 1, 2; 53 ods. 1; 54 ods. 1121 ods. 3; 517 ods. 2; 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, §§ 3 ods. 1; 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., pričom konštatoval, že žaloba je čiastočne dôvodná. V konaní nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 21.03.2007 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako spotrebiteľovi spotrebiteľský úver vo výške 162,62 eur (4.899,- Sk) a úverový rámec vo výške 1.327,76 eur. Žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, keď poskytnutý úver nesplácala riadne a včas. Doposiaľ neuhradila žalobcovi nesplatený úver vo výške 449,92 eur, poplatok za blokovanie karty vo výške 1,99 eur a sankčný úrok vo výške 7,68 eur, spolu 459,59 eur.

Preto súd prvého stupňa zaviazal žalovanú na zaplatenie tejto sumy, t. j. 459,59 eur.

Keďže žalovaní bola s plnením peňažného dlhu v omeškani, žalobca má voči žalovanej nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. o 8 percentuálnych bodov vyššie, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k

prvému dňu omeškania, t. j. vo výške 0,024 % denne z dlžnej istiny úveru 449,92 eur od 13.10.2010 do zaplatenia.

Na základe uvedeného súd prvého stupňa uložil žalovanej zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 449,92 eur od 13.10.2010 do zaplatenia.

Vo vzťahu k zmluvnej pokute súd prvého stupňa v rozsudku č. k. 17C/224/2011-44 zo dňa 15.06.2012 konštatoval, že pri rozhodovaní o uplatnenej zmluvnej pokute v zmysle hlavy 14 § 3 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. a poplatku za vedenie účtu súd v súlade s článkom 4, článkom 6 bod 1 Smernice Rady č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách hodnotenie nekalých podmienok aplikoval i na definíciu vedľajších záväzkov.

Hlava 14 § 3 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. v časti uplatnenej zmluvnej pokuty je neplatným dojednaním v rámci úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. Zmluvná pokuta definovaná „vo výške 8 % z čiastky, z ktorej úhradou je dlžník v omeškani“ je neurčitým dojednaním. Nie je zrejmé, či ide o zmluvnú pokutu vo výške 8 % denne, týždenne, mesačne, ročne. Takáto zmluvná pokuta umožňuje široký a nejasný výklad, pritom je na vôli žalobcu uplatniť zmluvnú pokutu podľa svojho výkladu. Zmluvná pokuta dohodnutá v hlave 14 § 3 je neurčitá, nezrozumiteľná, nejasne definovaná.

Rovnako nejasná, neurčitá i nejasne definovaná je zmluvná podmienka zaväzujúca žalovanú zaplatiť poplatok za vedenie účtu, ktorého výška je daná sadzovníkom poplatkov platným v dobe vzniku poplatkovej povinnosti, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto ÚZ, a ktorý je obsiahnutý v Metodickéj príručke.

Žalobcom uplatnený poplatok za vedenie účtu vo výške 29,80 eur považoval súd prvého stupňa za neprimerane vysoký, v súvislosti s čím konštatoval, že v súlade s § 53 ods. 1 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka považoval zmluvnú podmienku upravenú v hlave 14 § 3 úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. a v hlave 9 § 5 odsek 4 za neprijateľné, keď dojednanie o zmluvnej pokute a poplatku za vedenie účtu spôsobuje jednoznačne nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaná ako spotrebiteľ v rámci uzavretej formulárovej zmluvy a úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. nemala možnosť ovplyvniť znenie hlavy 14 § 3 ani iných ustanovení zmluvy a úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s.

Na základe písomného návrhu žalobcu zo dňa 13.08.2012 a na základe pokynu odvolacieho súdu vysloveného v jeho uznesení č. k. 5Co/149/2012-60 zo dňa 18.10.2012 súd prvého stupňa dopíňacím rozsudkom č. k. 17C/224/2011-69 zo dňa 13.02.2013 rozhodol o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 405,38 eur.

Dopíňací rozsudok odôvodnil tým, že uplatnený zmluvný úrok 405,38 eur považoval za neprimerane vysoký, poškodzujúci spotrebiteľa. Na stránke www.nrsr.sk <<http://www.nrsr.sk>> zistil úrokové miery úverov poskytovaných bankami v marci 2007 pri spotrebiteľských úveroch za obdobie 36 mesiacov, a to 15,21 % a RPMN 15,81 %. Pokiaľ v úverovej zmluve z 21.03.2007 bola RPMN 29,60 %, táto prevyšuje RPMN pri úveroch poskytovaných bankami o skoro 100 %. Je zrejmé, že úroky pri poskytovaní úverov nebankovými subjektmi môžu byť vyššie ako úroky pri poskytovaných úveroch bankami, výška úroku však musí byť primeraná. Takýto vysoký úrok, i keď dojednaný v zmluve, spôsobuje jednoznačne nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu (zrejme žalovaného) ako spotrebiteľa. Žalovaná ako spotrebiteľ v rámci uzavretej formulárovej zmluvy a úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. tieto nemala možnosť ovplyvniť.

Preto súd prvého stupňa žalobu o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 405,38 eur zamietol.

Proti tomuto rozsudku v spojení s dopíňacím rozsudkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 405,38 eur. Poukazujúc na ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy žalobca namietal, že tento zákon počíta aj s nemožnosťou určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov. S nemožnosťou určiť výšku RPMN pri revolvingových úveroch sa stotožnil

aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí vo veci sp. zn. 6Co/95/2010. Žalobca si informačné povinnosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z. z. splnil tým, že povinné údaje boli uvedené v samotnej úverovej zmluve hl. 8 a 9, niektoré z týchto dojednaní uviedol súd prvého stupňa aj v odôvodnení rozsudku. Ďalšie informačné údaje v zmysle zákona boli uvedené v sadzobníku poplatkov a v metodickvej príručke, bez ktorej by si žalovaná nevedela a ani nemohla aktivovať úverovú kartu.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol, že porovnával úrokové miery úverov poskytovaných bankami v marci 2007 a výšku RPMN na stránke www.nrsr.sk <<http://www.nrsr.sk>>. Uvedená stránka patrí SR, kde tieto údaje nie je možné nájsť. Hodnoty o výške RPMN zverejňuje Ministerstvo financií na svojej webovej stránke. Údaj o priemernej RPMN a priemernej úrokovej miere pri kreditných úverových kartách boli prvýkrát zverejnené na webovej stránke Ministerstva financií SR dňa 29.04.2012 za 1. Štvrťrok 2008, teda viac ako rok po uzavretí zmluvy. Priemerné úrokové miery úverov z obchodných bánk zverejnené na webovej stránke NBS neobsahujú štatistický údaj o výške úrokovej miery pri poskytovaní úverov prostredníctvom kreditných kariet. Tvrdenie prvostupňového súdu, že žalobca pri poskytnutí úvere požadoval od žalovanej skoro o 100 % vyšší úrok ako banky, je nepravdivé a vychádza z toho, že súd prvého stupňa nerozlišuje rozdiel medzi revolvingovým úverom a klasickým spotrebiteľským úverom. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru žalobca ani žalovaná nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť, kedy a koľko bude z úveru čerpané. Preto nie je možné stanoviť výšku poskytnutého úveru, lebo pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca. V úverovom vzťahu so žalovanou bola dohodnutá úroková miera 1,79 % mesačne, čo je 21,48 % ročne. Predmetom plnenia z úverovej zmluvy je peňažná suma predstavujúca výšku poskytnutého úveru a výšku úrokov. Výšku úrokov, ktorá je cenou plnenia, nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku tak, ako to uviedol v odôvodnení svojho rozsudku prvostupňový súd.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s doplniacim rozsudkom zmenil tak, že prizná žalobcovi zmluvný úrok vo výške 405,38 eur a náhradu trov konania.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v znení neskorších predpisov preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich mu z ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné pre jeho nepreskúmateľnosť zrušiť.

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na spravodlivý súdny proces je základným právom účastníka súdneho konania a je garantované Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 a nasl.), Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), ako i zákonmi Slovenskej republiky.

Za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie sa považuje i nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia (pozri nálezy Ústavného súdu SR z 12. mája 2004, sp. zn. I. ÚS 226/2003, z 27. júla 2011, sp. zn. III. ÚS 198/2011).

Rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. V súlade s citovaným ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. musí súd v odôvodnení rozsudku podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozsudku a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia.

Odôvodnenie rozhodnutia musí mať tú základnú vlastnosť, že je aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v § 157

ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. V takomto prípade ide o arbitrárne rozhodnutie, ktoré porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces a v konečnom dôsledku mu odníma možnosť konať pred súdom, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

Odvolačný súd z napadnutého rozsudku v spojení s dopĺňacím rozsudkom zistil, zamietnutie žaloby o zaplatenie zmluvného úroku odôvodnil súd prvého stupňa tým, že uplatnený zmluvný úrok 405,38 považoval za neprimerane vysoký, poškodzujúci spotrebiteľa. V súvislosti s týmto rozhodnutím konštatoval, že na stránke www.nrsr.sk <<http://www.nrsr.sk>> zistil úrokové miery úverov poskytovaných bankami v marci 2007 pri spotrebiteľských úveroch za obdobie 36 mesiacov, a to 15,21 % a RPMN 15,81 %. Pokiaľ v úverovej zmluve z 21.03.2007 bola RPMN 29,60 %, táto prevyšuje RPMN pri úveroch poskytovaných bankami o skoro 100 %. Je zrejmé, že úroky pri poskytovaní úverov nebankovými subjektmi môžu byť vyššie ako úroky pri poskytovaných úveroch bankami- Výška úroku však musí byť primeraná. Takýto vysoký úrok i keď dojednaný v zmluve, spôsobuje jednoznačne nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Žalovaná ako spotrebiteľ v rámci uzavretej formulárovej zmluvy a úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. tieto nemala možnosť ovplyvniť (strana 3, ods. VII. dopĺňacieho rozsudku).

Z vyššie uvedeného je evidentné, čo vyplýva aj z vyššie citovaného odôvodnenia napadnutého dopĺňacieho rozsudku, že súd prvého stupňa vychádzal pri hodnotení zákonnosti RPMN z údajov, ktorý je uvedený síce v zmluve, ale v zmluve týkajúcej sa financovania nákupu spotrebného tovaru, teda zo zmluvy č. 3703163539 zo dňa 21.03.2007.

Keďže však predmetom konania je nárok z revolvingového úveru č. 5709010380, nie je zrejmé, ako súd I. st. došiel k záveru o RPMN u revolvingového úveru vo výške 29,6 %, keď tento údaj sa v zmluve nenachádza.

Zo spisu vyplýva, že žalobca uzavrel so žalovanou primárne zmluvu o poskytnutí úveru na financovanie kúpy tovaru - zmluva číslo 3703163539 zo dňa 21.03.2007.

Zo žaloby a aj z ďalšieho obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca žaluje úver č. 5709010380, t. j. revolvingový úver, ktorý mal byť uzavretý v rámci zmluvy o úvere na nákup tovaru.

Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že dopĺňací rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, keďže nie je zrejmé, na základe čoho konštatoval súd prvého stupňa, že pri predmetnej zmluve, t. j. revolvingovej, nie zmluve o financovaní tovaru, je RPMN 26,9 % a že táto zmluva bola uzavretá dňa 21.03.2007.

Preto odvolací súd rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom v jeho napadnutej časti podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f), h) Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní zaoberať sa platnosťou zmluvy o revolvingovom úvere a v súvislosti so svojimi zisteniami opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku.

K uvedenému odvolací súd na doplnenie uvádza, že otázkou platnosti zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej za podmienok ako v tomto prípade, sa odvolací súd už zaoberal vo svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 19Co/68/2013, 19Co/186/2013, 20Co/67/2013).

Odvolačný súd zároveň konštatuje, že v priebehu odvolacieho konania oznámilo písomným podaním zo dňa 31.08.2013 svoj vstup do konania Občianske združenie STOP ÚŽERE. Žiadalo o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh, prípadne rozhodnutí vydaných v tomto konaní.

Odvolačný súd oznámil vstup združenia do konania žalobcovi a žalovanej.

Dňa 04.11.2013 odstúpil prvostupňový súd odvolaciemu súdu oznámenie Občianskeho združenia STOP ÚŽERE, Košice, že nakoľko sa združeniu nepodarilo skontaktovať so žalovanou, netrvá na vstupe do konania, resp. z konania vystupuje.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd s týmto združením ako s vedľajším účastníkom na strane žalovanej nekonal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.